

Sygn. akt I C 724/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2013 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Damian Czajka

Protokolant: Karolina Nesterewicz

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2013 roku w Kłodzku

na rozprawie

sprawy z powództwa G. W.

przeciwko M. O.

o zapłatę 23.583,43 zł

I. zasądza od pozwanej M. O. na rzecz powoda G. W. kwotę 23.583,43 zł (dwadzieścia trzy tysiące pięćset osiemdziesiąt trzy złote 43/100) z odsetkami ustawowymi od 4 kwietnia 2013r.;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.417 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

III. nakazuje uiścić pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sad Rejonowy w Kłodzku kwotę 2.359 zł tytułem opłaty sądowej, z której powód został zwolniony.

Sygnatura akt I C 724/13

UZASADNIENIE

Powód G. W. wniósł o zasądzenie od pozwanej M. O. kwoty 47 166,86 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 marca 2013 r. od kwoty 1 737,42 zł, od dnia 2 kwietnia 2013 r. od kwoty 1 737,42 zł oraz od dnia 2 kwietnia 2013 r. i od kwoty 43 692,02 zł, a nad to, o zasądzenie poniesionych kosztów postępowania. Uzasadniając żądanie wskazał, że 13 lutego 2009 r. pozwana zawarła ze S. K. O. K. i. F. S. w G. umowę pożyczki, na cele związane z działalnością gospodarczą, w wysokości 33 000 zł, którą winna zwrócić w ciągu 72 miesięcy wraz z odsetkami. Wykonanie zobowiązania przez pozwaną poręczone zostało przez powoda oraz R. O.. Wobec nieregulowania przez M. O. ustalonych z Kasą rat, Sąd Rejonowy w Kłodzku zasądził od pożyczkobiorczyni M. O. oraz poręczycieli G. W. i R. O. solidarnie na rzecz strony powodowej S. K. O. K. i. F. S. w G. kwotę 27.995,72 zł (dwadzieścia siedem tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt pięć złotych 72/100) z odsetkami umownymi wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w stosunku rocznym od dnia 6 września 2011r. W oparciu o wskazane orzeczenie Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku Henryk Suszycki, na wniosek wierzyciela, wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi. Z zajętego w toku egzekucji wynagrodzenia za pracę w dniach 1 marca 2013 r. i 2 kwietnia 2013 r. Komornik potrącił G. W. kwoty po 1 737,42 zł. Chcąc uniknąć dalszych kosztów procesowych powód 4 kwietnia 2013 r. spłacił w całości pozostałe zadłużenie na rzecz wierzyciela wraz z kosztami, uiszczając organowi egzekucyjnemu kwotę 43 692,02 zł. Pismem z dnia 9 maja 2013 r. G. W. wezwał pozwaną do zawrotu spłaconego za nią długu. Brak zapłaty z jej strony zmusił powoda do wniesienia powództwa.

W dniu 3 czerwca 2013 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Kłodzku, nakazem wydanym w postępowaniu upominawczym, zasądził na rzecz powoda zgłoszoną w pozwie pretensję.

Pozwana M. O. zaskarżając ww. nakaz zapłaty częściowo, tj. ponad kwotę 23 583,43 zł oraz w części zasądzonej zwrot kosztów postępowania, wniosła o oddalenie powództwa w tym zakresie. Przyznając, że wraz z mężem R. O. zaciągnęła zobowiązanie wskazane w pozwie, za które poręczył powód, zarzuciła, że pożyczka przeznaczona została nie tylko na remont baru stanowiącego lokum prowadzonej działalności gospodarczej, lecz również na spłatę długów R. O. powstałych w wyniku gier hazardowych, o czym powód wiedział. To na prośbę przyjaciela - męża pozwanej G. W. poręczył wykonanie zobowiązania, za co otrzymał wynagrodzenie. Osobą faktycznie prowadzącą działalność gospodarczą zarejestrowaną na pozwaną był był małżonek R. O., który doprowadził do niepowodzenia przedsięwzięcia, zarobione pieniądze trwoniąc na alkohol i hazard. Pozwana uznając, że powód spłacił zadłużenie na rzecz S. K. O. K. we wskazanej wysokości podniosła, że zobowiązanie z przedmiotowej pożyczki stanowił jej wspólny dług wraz z R. O.. Wobec rozwiązania małżeństwa i ustania wspólności majątkowej, powód może żądać od niej, opierając się za przepisie art. 518 k.c. i 376 § 1 k.c. jedynie połowy spłaconej sumy tj. 23 583,43 zł; stąd w tym zakresie pozwana powództwo uznała.

Sąd ustalił:

Pomiędzy stronami nie było sporu, że 13 lutego 2009 r. pozwana zawarła ze S. K. O. K. i. F.. S.w G. umowę pożyczki, na cele związane z działalnością gospodarczą, w wysokości 33 000 zł, którą winna zwrócić w ciągu 72 miesięcy wraz z odsetkami. Wykonanie zobowiązania przez pozwaną poręczone zostało przez powoda oraz jej męża R. O.. Wobec nieregulowania przez M. O. ustalonych z Kasą rat, pożyczkodawca wypowiedział umowę, po czym wniósł powództwo przeciwko pożyczkobiorcy i poręczycielom. Sąd Rejonowy w Kłodzku zasądził od M. O. oraz G. W. i R. O. solidarnie na rzecz strony powodowej S. K. O. K. i. F.. S.w G. kwotę 27.995,72 zł (dwadzieścia siedem tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt pięć złotych 72/100) z odsetkami umownymi wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP w stosunku rocznym od dnia 6 września 2011 r. W oparciu o wskazane orzeczenie Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kłodzku Henryk Suszycki, na wniosek wierzyciela, wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi. Z zajętego w toku egzekucji wynagrodzenia za pracę w dniach 1 marca 2013 r. i 2 kwietnia 2013 r. Komornik potrącił G. W. kwoty po 1 737,42 zł. Chcąc uniknąć dalszych kosztów procesowych powód 4 kwietnia 2013 r. spłacił w całości pozostałe zadłużenie na rzecz wierzyciela wraz z kosztami, uiszczając organowi egzekucyjnemu kwotę 43 692,02 zł.

Dowód:

- odpisy umowa pożyczki wraz z regulaminem i harmonogramem spłaty (k.8-16),
- odpisy nakazu zapłaty z 27.10.2011 r. wraz z pozwem (k.17-19),
- odpisy pism Komornika Sądowego z 21.02.2013 r., 12.02.2013 r. (k.24-27),
- zaświadczenie o dokonanych wpłatach z 12.04.2013 r. (k.29),
- potwierdzenie przelewu z 4.04.2013 r. (k.30).

Pismem z dnia 27 marca 2013 r. powód wezwał pozwaną do spłaty zadłużenia na rzecz (...) im. (...), informując o zajęciu przez wierzyciela jego wynagrodzenia.

Pismem z dnia 9 maja 2013 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty 47 166,86 zł tytułem zwrotu uiszczzonego za nią długu. Wskazane wyżej pisemne wezwania do zapłaty poprzedzone były wezwaniami do spłaty zadłużenia przesyłanymi przez powoda drogą elektroniczną.

Dowód:

- wydruki korespondencji elektronicznej (k.82-87).

Małżeństwo M. O. i R. O., zawarte 9 września 1995 r., rozwiązane zostało przez rozwód z winy obydwu stron, wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 30 czerwca 2011 r.

Decyzja z dnia 2 września 2010 r. Wójt L. wykreślił w ewidencji działalności gospodarczej, wpis z 4 stycznia 2008 r. dotyczący pozwanej prowadzącej przedsiębiorstwo pod nazwą M. O. (...).

Dowód:

- kopia wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy (k.60-61),

- kopie decyzji Wójta L. (k.62-64).

Sąd zważył:

Opisany wyżej stan faktyczny sporu Sąd ustalił w oparciu o przedstawione przez strony dowody w postaci dokumentów potwierdzających treść stosunku prawnego pożyczki, będącej podstawą istnienia obowiązku spełnionego na rzecz (...) im. (...) w G. przez powoda oraz stosunku opartego na przepisie art. 518 § 1 k.c. Dokumenty te nie były kwestionowane, choć na ich podstawie strony wywodziły różne poglądy odnośnie charakteru i treści zobowiązań. Sąd pominął dowody z przesłuchania świadków i stron, bowiem okoliczności nimi objęte, a dotyczące zgłaszanych zarzutów, nie były istotne.

Na podstawie dokumentów, zwłaszcza treści umowy pożyczki i zawartych w niej oświadczeń stron kontraktu i poręczycieli, Sąd ustalił, że pozwana występowała w niej jako pożyczkobiorca, zaś R. O. i G. W., jako poręczyciele. Chybiony jest pogląd pozwanej, że ona wraz z byłym mężem byli stronami umowy, występującymi jako współdłużnicy (w rozumieniu jak się zdaje współpożyczkobiorców). O statusie wszystkich wymienionych osób względem realizującego ostatecznie, skutecznie wobec powoda wierzycelność pożyczkodawcy oraz pomiędzy powodem a pozwaną, decyduje treść umowy i składające się na nią oświadczenia osób zaangażowanych w spłatę pożyczki. Z tego punktu widzenia twierdzenia pozwanej o stosunkach osobistych pomiędzy ww. oraz odnoszące się do faktycznego sposobu prowadzenia zarejestrowanej na nią działalności gospodarczej, czy winy w niepowodzeniu przedsięwzięcia gospodarczego nie mają znaczenia, w tym sensie, że nie zmieniają statusu wzajemnego stron umowy oraz poręczycieli. Niezależnie od istnienia uzasadnionych pretensji pomiędzy byłymi małżonkami M. i R. O., zarzuty wywodzące się z tej relacji, nie mogą skutecznie tamować żądania regresowego powoda, podobnie jak wcześniej pierwotnego wierzyciela, realizującego dług z jego majątku. Nie ma też podstaw do twierdzenia, aby pozwana wraz z małżonkiem byli współdłużnikami wobec wcześniej istniejącego między nimi związku małżeńskiego, zobowiązanymi po połowie i to w sposób podzielny. Po pierwsze sprzeciwia się temu wprost zawarta umowa pożyczki wraz z oświadczeniami poręczycieli, po wtóre, nie można wywodzić istnienia takowej więzi, z prawa rodzinnego regulującego stosunki majątkowe małżeńskie. Nie ma domniemania wzajemnej reprezentacji małżonków działających względem osób trzecich, kreującej wspólne długi, bez oświadczeń tym zakresie zobowiązujących się podmiotów. Nie wpływa na to także rzeczywisty sposób wydatkowania uzyskanych z pożyczki środków, choćby był on powodowi wiadomy. Zresztą, pozwana nie podała proporcji w tym względzie, ani też nie twierdziła, że działało się to bez jej decyzji. Nie sposób ryzykiem takiego czy innego zachowania pozwanej i jej byłego męża obarczać stronę powodową.

W tych okolicznościach Sąd przyjął, że powód spłacając wierzycelność przysługująca z umowy pożyczki (...) im. (...) w G. zapłacił cudzy dług, tj. zrealizował osobiste zobowiązanie pozwanej. Zastosowanie zatem znajduje tu regulacja art. 518 § 1 pkt 1 k.c. stanowiącego, że osoba trzecia, która spłaca wierzyciela, nabywa spłaconą wierzycelność do wysokości dokonanej zapłaty, jeżeli płaci cudzy dług, za który jest odpowiedzialna osobiście albo pewnymi przedmiotami majątkowymi. Przykładem odpowiedzialności osobistej jest właśnie zobowiązanie poręczyciela, który spłaca formalnie własny dług, ale materialnie cudzy. Poręczyciel w stosunku do wierzyciela odpowiada jak współdłużnik solidarny, ale spłacając wierzyciela, wstępuje w jego miejsce i nabywa spłaconą wierzycelność, stając się wierzycielem głównego dłużnika. Na tej podstawie powód ma prawo żądać od pozwanej całości uiszczonej na rzecz pożyczkodawcy sumy. Nie znajduje tu zastosowania podnoszony przez M. O. art. 376 § 1 k.c., bowiem reguluje on treść wzajemnych roszczeń

regresowych współdłużników solidarnych, w braku istnienia pomiędzy nimi innego stosunku prawnego. Skoro jak wcześniej wspomniano, pozycję stron procesu reguluje art. 518 k.c., to art. 376 § 1 k.c. nie może mieć zastosowania.

Jako, że G. W. spłacił w całości pożyczkobiorcę przysługuje mu względem pozwanej roszczenie o zwrot spełnionego za nią świadczenia, przy czym pozwana pozostaje względem niego w stanie opóźnienia już z momentem spłaty. Zwrócić można w tym miejscu uwagę, że powód wzywała ją wielokrotnie za spłaty pożyczki zarówno przez spłata pożyczkobiorcy jak i bezpośrednio po niej.

Mając to wszystko na uwadze Sąd wydając wyrok uwzględnił powództwo w części zaskarżonej sprzeciwem.

O kosztach postępowania orzeczono po myśli art. 98 § 1 k.p.c.